

ODPRTO PISMO

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor
Predsednik vlade Republike Slovenije Marjan Šarec
Minister za zdravje Aleš Šabeder

Kaj je resnična privatizacija zdravstva?

Ljubljana, 18. april 2019 - Vedno znova se v slovenskih medijih in politiki omenja privatizacija zdravstva v smislu, da bi zdravniki svoje delo opravljali samostojno, kot samozaposleni ali v okviru svojega d.o.o.-ja.

Ali je to res privatizacija zdravstva? Morebiti pa je privatizacija zdravstva to, da se preveč denarja, ki je skoncentriran v javnih, sicer pa v praksi državnih zavodih, porablja za nabavo predragih aparatov in materialov. Da se gradijo objekti za javne zavode, ki stanejo 3000 evrov na m²! Ni morda resnična privatizacija zdravstva to, da državni zbor na predlog Ministrstva za zdravje oz. Vlade RS sprejme zakon, v katerem izvajalcem v javnih zavodih in koncesionarjem naloži nenormalne administrativne rešitve v elektronski obliki. Potem pa IT podjetja v zasebni lasti služijo milijone evrov? Rešitev pa za uporabnike storitev nič ne spremeni oz. stanje še poslabša? Ni morda edina resna privatizacija ta, da javne zavode za vsako ceno ohranjamo v nespremenjeni obliki praktično že 30 let? Ker na ta način povečujemo možnost korupcije preko raznoraznih dobaviteljev, investicij in kjer bo možna njihova prodaja, ko se bo politika zato odločila.

Je privatizacija zdravstva to, da uporabnik dobi storitev takoj ali v najkrajšem možnem času na račun zavarovalnic-e v skladu z pravicami iz zavarovanja? In to pri zdravniku, ki ima ustrezno licenco in ustrezne prostorske pogoje za delo. Zato ni niti najmanj pomembno kje je zaposlen. V Sloveniji imamo t. i. javno zdravstvo. In tega izvajamo vsi zdravniki in zobozdravniki ter drugi zdravstveni delavci. Tako zaposleni kot zasebniki s koncesijo ali brez nje. Javno zdravstvo pomeni, da je javno dostopno. In to bi moralo postati.

Vedite, da se v Sloveniji izrazito favorizira državne zdravstvene domove in bolnišnice (v lasti občin ali države). Njim je prirejeno tudi financiranje zdravstvene dejavnosti s strani edine »zavarovalnice«, ki izvaja obvezno zdravstveno zavarovanje, to je ZZZS. In ZZZS je tisti, ki zbira naše prispevke, torej prispevek delodajalca in prispevek zaposlenega. Nenazadnje so ti obvezni prispevki v realnosti last zaposlenega in last delodajalca. Če bi ZZZS bil zdravstvena zavarovalnica, bi za svoje zavarovance

izdal polico zavarovanja iz katere bi izhajale njegove obveze do pacientov-zavarovancev. Ko zavarovanec ve kaj je plačal tudi ve, kaj bo za plačano dobil. V resnici pa ZZZS deluje po principu planskega gospodarstva in izvajalcem, s katerimi ima pogodbo, predpiše koliko lahko naredijo in kaj lahko naredijo. Z drugimi besedami vsako leto v Splošnem dogovoru pove, koliko bodo ali so lahko ljudje bolni. ZZZS je institucija, ki deluje nad državo in njenimi pravili, upravlja pa 3.000.000.000 eurov.

Privatizacija zdravstva je besedna povezava, ki jo uporabi določen del politike in z njo nekateri mediji ter v ozadju kapital, vsakič, ko zdravniki javnost seznanijo z določeno problematiko. Na nekatere probleme opozarjamo tako že več kot 15 let. Zdravstvo pa tone čedalje globlje, ker politika ne stori nič konkretnega. Tudi ko postane jasno, da je težavo z obstoječim sistemom nemogoče odpraviti. Le kako je možno, da v večini zahodnoevropskih držav ne poznajo temeljnih organizacij združenega dela oz. zdravstvenih domov, ampak se tam zdravniki združujejo v drugačne organizacije na drugačnih osnovah. Javni zdravstveni sistem pa vseeno odlično deluje? Morda pa bomo tudi v Sloveniji kdaj spoznali, da mora biti na prvem mestu pacient. Pacient potrebuje zdravnika, ne institucijo. Torej ne javni zavod, ampak človeka zdravnika, ki mu lahko izvede storitev, ki jo bo v skladu s pravicami iz zavarovanja plačala zavarovalnica(-e).

Zdravniki in zobozdravniki ter drugi zdravstveni delavci potrebujemo za svoje delo ustrezne delovne pogoje, med katere sodi tudi ustrezna obremenitev in ustrezno plačilo. Ko se bomo vsaj približali temu, nas bo zagotovo manj odšlo v tujino, ne bomo tako izgoreli in manj nas bo naredilo samomor. Tudi zdravniki smo samo ljudje. Več nas bo ostalo tukaj, večja bo možnost pravočasne ustrezne oskrbe. Brez ustreznih delovnih pogojev lahko izobrazimo na tisoče in tisoče zdravstvenih delavcev, pa bodo vsi odšli. V tujino, v bolniško ali celo v smrt.

Rezultati centralnega planiranja (ZZZS) so v ekonomiji znani: pomanjkanje in čakalne vrste, ustvarjanje rent in korupcija, birokratizacija in obsesivni nadzor, iskanje načinov za delo mimo sistema, neučinkovita alokacija virov in nedenarna ekonomija (povzeto iz predstavitve dr. J. Šušteršiča na Zdravstveni polemiki 20.3.2019). To vse so značilnosti našega trenutnega zdravstvenega sistema. Državljeni in pacienti si zaslužimo veliko več. Politika mora nam pacientom zagotoviti javno in solidarno dostopne, varne ter kvalitetne zdravstvene storitve, ko jih potrebujemo. Obstoj državnega zdravstva, ki ga nekateri razumejo kot javno zdravstvo pa pomeni capljanje na mestu in nadaljnji razpad sistema.

Za Strokovno združenje zasebnih
zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije
Predsednik Igor Dovnik